

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ προγραμμάτων τῶν μονοταξίων δημοτικῶν σχολείων τῶν θηλέων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντες ὑπὲρ ἡδεῖον τὸ ἔρθρον 1 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834 νόμου, τὸ ἔρθρον 1 τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις τῆς 11 Ιανουαρίου 1878 ΧΘ' νόμου καὶ τὸ ἔρθρον 11 τοῦ περὶ τῶν διοργανισμῶν τῶν σχολείων τῆς στοιχειώδους ἐκπαίδευσεως καὶ καταργήσεως τοῦ ταμείου τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσεως τῆς 12 Αύγουστου 1892 ,ΒΠΕ' νόμου, καὶ εἰπεψυχούντες νὰ καταστήσωμεν, ὅσον ἐπὶ τῶν μαθημάτων καὶ τῆς ἀλληλουγίας αὐτῶν ἐξαρτᾶται, τὴν ἐν τοῖς μονοταξίοις δημοτικῆς σχολείων τῶν θηλέων τελούμενην παιδείσιν ἥματα μὲν προστρέψομένην πρὸς τὰς ἐκάστοτε προφανομένας ψυχικάς τε καὶ σωματικὰς δυνάμεις, ἥματα δὲ συμφωνοῦνταν πρὸς τὸ φύλον καὶ τὸ προστριμόν τῶν ἐν αὐτοῖς παιδεύομένων νεαρῶν ἐλληνοπατίδων.

Προσάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως; Ὑπουργοῦ, ἀπεργούσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε·

*Ἀρθρον μόνον.

Τὰ μαθήματα, ἡ κατὰ τὰς διαιρόσους τάξεις κατανοεῖ, ἡ ἀλληλουγία καὶ ὁ χρόνος τῆς διδασκαλίας αὐτῶν κατὰ τὰ μονοτάξια δημοτικὰ σχολεῖα τῶν θηλέων ὁρίζονται ὡς ἔπειται.

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΥ ΜΟΝΟΤΑΞΙΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
ΤΩΝ ΘΗΛΕΩΝ

Μαθήματα	Α'		Β'		Γ'		Δ'	
	Διδ.	Ἐπ.	Διδ.	Ἐπ.	Διδ.	Ἐπ.	Διδ.	Ἐπ.
Θρησκευτικὰ . .	—	1 ¹ / ₂	—	—	—	—	1 ¹ / ₂	—
Πραγματογνωσία . .	—	1	—	—	—	—	—	—
Ἀνάγνωσις . .	3	—	3	—	3	—	3	—
Γραφή . .	—	4	—	—	—	—	1	—
Γραμματική . .	—	—	—	—	—	—	1	—
Ὀρθογραφία . .	—	—	—	—	—	—	1	—
Ποίησις . .	—	1 ¹ / ₂	—	—	—	—	1 ¹ / ₂	—
Ἄρθρητική . .	—	1 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₂	—	1 ¹ / ₂	—	2 1 ¹ / ₂	—	2
Ἴστορία . .	—	—	—	—	—	—	1	—
Γεωγραφία . .	—	—	1	—	—	—	1	—
Φυσ. ἴστορία . .	—	—	—	—	—	—	1	—
Ωδική . .	—	—	—	2	—	—	—	—
Ἴγνογραφία . .	—	—	—	—	—	2	—	2
Καλλιγραφία . .	—	—	—	1	—	1 ¹ / ₂	—	1 ¹ / ₂
Γυμναστική . .	—	—	—	—	2	—	—	—
Χειροτεχνία . .	—	1	—	—	1 1	—	2	—
Μελέτη . .	—	3	—	3	—	3	—	3
Ἀκρόσοικ. .	—	2	—	2	—	—	—	—
	3	11 ¹ / ₂ 5 ¹ / ₂	3	11 ¹ / ₂	3	14 ¹ / ₂ 8 ¹ / ₂	3	14 ¹ / ₂

*Ἀθροισμα ὥρων.

20	20	5	26	26
25	25	31	31	31 = τὸ
ὅλον τῆς ἐν τῷ σχολεῖῳ ἐργαζομένης τάξεως.				
Διδασκαλία μαθημάτων . .				ὅραι 34
Ἐποπτεία καὶ καθοδήγησις ἀπλῆ. » 52				Tὸ ὅλον 83

ΣΗΜ. 1. Οἱ ἐπὶ τῶν γραμμῶν καταγεγραμμένοι ἀριθμοὶ δηλουσὶ τὰς ὥρας, καθ' ἓν ἀμφὶτεραις αἱ παραπλεύρως καταγεγραμμένεις τάξεις συνδιέδοσκονται.

ΣΗΜ. 2. Αἱ ὥραι καὶ καταγεγραμμέναις ἐν τῇ συστοιχίᾳ τῆς ὥρας καὶ τῆς γυμναστικῆς καὶ ἡ μία ὥρα ἡ καταγεγραμμένη ἐν τῇ συστοιχίᾳ τῶν χιονοτεχνίας ὥρας δηλουσὶ τὰς ὥρας τῆς συνδιασκαλίας καὶ τῶν τεσσάρων τεχνών.

ΣΗΜ. 3. Διδασκαλία τῶν μαθημάτων ὥραι 31. Ἐποπτεία κατὰ τὰ προμεταρρυτικά διαιλείψαται ὥραι 3. Τὸ ὅλον τῆς ἐργασίας τῆς διδασκαλίου ὥραι 34.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

μαζητριας παραγωγης του τοξευου.

*Ωραι ἐποπτείας κατὰ
*Ωραι ἐφανεστά τοῦ

οἰδακακιας	31
τὰ διαλέξματα	3

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΜΟΝΟΤΑΞΙΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΩΝ ΘΗΛΕΩΝ

Α' Θρησκευτικά.

ΤΑΞΙΣ Α' καὶ Β'.

Πρότος κύκλος.

(Πρώτον ἔτος τῆς συνδιδασκαλίας).

•**Ἡ περιέξεις, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ πανταχοῦ παρουσία τοῦ Θεοῦ.**

Προσευχαῖ.

1. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός.
2. Ἀγιος δὲ Θεός.

Ιστορίαι, διτά, προπάραμ, κατάγνωσις, παραβολαῖ.

1. Ιστορία τοῦ Ἰωσήφ. — «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν γυνητέρα σου» (Ἑξδος 20, 12). «ὑπλάσπει Κύριος πάντας τους ἀγαπῶντας αὐτὸν» (Ψαλμ. 144, 2).

2. Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ. — «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς ἐρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λουκ. 2, 14).

3. Οἱ Ἰησοῦς διδασκαλεῖται. — «Τὰ τέκνα, ὑπεκκούντες τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα τοῦτο γέρεις εἰστιν εὐέρεστον τῷ Κυρίῳ» (Κολοσ. 3, 20).

Ἄγιοι Ιησοῦς. φίλοις τῶν παιδίων. π. «Ἄφετε τὰ παιδία ἐργαζεῖν πρός με καὶ μὴ καλύπτεις αὐτά τῶν γέρεων τούτων ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Μάρκ. 10, 14).

5. Η ἀνάστασις τοῦ μέντου τῆς ἁντίτης Ναού χρήσας. — «Τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δύναται ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ» (Λουκ. 18, 41).

6. Η παραδοσὶ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου. — «Πᾶς ὁ ὄφων ἵστων τὰ πειναθῆσται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἵστων ὑπαθήσεται» (Λουκ. 18, 14).

7. Τὰ πάθη, δόθανας καὶ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ. Τὸ δὲ καὶ εἰς ζέρο τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Χριστὸς ἀνέστη (τροπάριον).

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας).

Ο Θεός εῖς, σοφός, ἀγιος, δικαίος, ἀληθής, εὖσπλαγχνός.

Προσευχαῖ.

1. Πάτερ ὑμῶν.
2. Δι' εὐχῶν τῶν αγίων Πατερων ὑμῶν.

Ιστορίαι, διτά, κατάγνωσις, παραβολαῖ.

1. Κλῆσις τοῦ Ἀβραάμ. — «Πίστευσον τῷ Θεῷ καὶ ἀντιληφθεῖται σου» (Σιρζχ. 2, 6).

2. Ἀβραάμ καὶ Λώτ. — «Βίρηνετε, πολέμοι, καὶ οὐ θεῖσης ἄγαπης ναὶ τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν» (Β' Κορινθ. 13, 10).

3. Η φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ.

4. Ο γάμος τοῦ Ἰσαάκ. — «Ἐβολογία πατέρος στηρίζει οἶκους τέκνων, κατάρα δὲ μητρὸς ἐκρίζει θεμέλια» (Σιρζχ. 3, 9).

5. Ησαῦ καὶ Ἰακὼβ. — «Πάντα δοσ ἀν θέλητε ίνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἀνθρώποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» (Ματθ. 7, 12).

6. Η γέννησις τοῦ Χριστοῦ. — «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῖσι καὶ ἱεραγενέσιν ἐν κύριότητι εὐδόκια» (Λουκ. 3, 14).

7. Η Βάπτιση τοῦ Ἰησοῦ.

8. Ο ἐν Καϊδῇ γάμος.

9. Ο εὐπλαγχνός Σαμαρείτης. — «Μακάριοι οἱ ἐλέημονες, οἵτινες ἐλεηθήσονται» (Ματθ. 5, 7).

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Πρότος κύκλος.

(Ιεράτον ἔτος; τῆς συνδιδασκαλίας).

Ο Θεός δημιουργός καὶ προνοητὴς τοῦ κράτους. Ἡ ἀξία καὶ ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου· ἡ ἀμαρτία.

Προσευχαῖ.

1. Κύριο ὁ τὸ πανάγιον σου Πνεῦμα.

2. Ἐξεγερθέντες τοῦ θυπου.

Ιστορίαι, διτά, κατάγνωσις. Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς.

1. Η δημιουργία τοῦ κοσμου. — «Ως ἐρεγαλύθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας» (Ψαλμ. 115, 3).

2. Η πρώτη ἀμαρτία. — «Τὰ ὄψωντα τῆς ἀμαρτίας θάνατος» (Ρωμ. 6, 23).

3. Ο κατακλυσμός. — «Οι παράνομοι ἐξόλιθοιερυθήσονται, σωτηρία δὲ δικαίων παρὰ Κυρίῳ» (Ψαλμ. 36, 38).

4. Κλῆσις τοῦ Ἀβραάμ. — «Φθείρουσιν θήνη χρηστὰ διμήλια κακά» (Κορινθ. Α' 15, 33).

5. Ἀβραάμ καὶ Λώτ. — «Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, οἵτινες οἴστοι θεοῦ ελεηθήσονται» (Ματθ. 5, 9).

6. Φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ.

7. Γάμος τοῦ Ἰσαάκ. — «Ἐβολογία πατέρος στηρίζει οἶκους τέκνων, κατάρα δὲ μητρὸς ἐκρίζει θεμέλια» (Σιρζχ. 3, 9).

8. Ιστορία τοῦ Ἰακὼβ. — «Πάντα δοσ ἀν θέλητε, ίνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἀνθρώποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» (Ματθ. 7, 25).

9. Ιστορία τοῦ Ιωσήφ. — «Ἡ εἰ η Σ' καὶ ἡ θ' εντολή.

10. Μωυσῆς. — «Ἐβολογμένος ὁ ἀνθρώπος, δις πέποιθεν ἐπὶ τὸν Κύριον» (Ιερ. 17, 7).

11. Η νομοθεσία. — Αἱ δέκα ἐντολαί. «Ο τηρῶν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεός ἐν αὐτῷ»

(Ιερ. 31, 19).

12. Ο Ἰησοῦς τοῦ Ναοῦ.

13. Γεδεών. — «Ἄγαθην πεποιηῖσαι ἐπὶ Κύριον ἡ πεποιηῖσαι ἐπὶ ἀνθρωπον» (Ψαλμ. 118, 8).

14. Ἡλί καὶ Σαμουνᾶ. — «Οι πατέρες ἐκτρέψετε τὰ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΜΟΝΟΤΑΞΙΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
ΤΩΝ ΘΗΛΕΩΝ

Α' Θρησκευτικά.

ΤΑΞΙΣ Α' καὶ Β'.

Πρότος κύκλος.

(Πρώτων ἔτος τῆς συνδιδασκαλίας).

Ἡ παροξεῖς, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ πανταχοῦ παρουσία τοῦ Θεοῦ.

Προσευχαῖ.

1. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός.
2. "Ἄγιος ὁ Θεός.

Ἴστορίαι, διτά, προπάραμ, κατάκησισις, παραβολαῖ.

1. Ἰστορία τοῦ Ἰωσήφ.—«Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν γυνητέρα σου» ("Ἑξοδος 20, 12). «Φιλάσπει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν» (Ψαλμ. 144, 20).

2. Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ.—«Δέξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς ἐβρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὑδοκίᾳ» (Λουκ. 2, 14).

3. Ο Ἰησοῦς διδασκαλεῖς.—«Τὰ τέκνα, ὑπκοινώπετο τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα τοῦτο γέρε ἐστιν εὐζεύστον τῷ Κυρίῳ» (Κολοσ. 3, 20).

Ἄνθρωποις φίλοις τῶν παιδίων. — «Ἄφετε τὰ παιδία λεγεῖσθαι πρὸς μα καὶ καλύπτε αὐτά τῶν γέρων οὐτέντων ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Μάρκ. 10, 14).

5. Η ἀνάστασις τοῦ ιδίου τῆς ἐν Ναΐν ἔγρασ.—«Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ» (Λουκ. 18, 17).

6. Η παραδοσὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου.—«Πᾶς ὁ ὑψῶν ἰσαύτων ταπεινωθῆσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἰσυτὸν ὑψωθήσεται» (Λουκ. 18, 14).

7. Τὰ πάθη, δύνατος καὶ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ. Τὸ δὲ καὶ εἶ βέρο, τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Χριστὸς ἀνέστη (τροπάριον).

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας).

Ὁ Θεὸς εῖς, σιφός, ἀγιος, δικαίος, ἀνθρώπος, εὕσπλαγχνος.

Προσευχαῖ.

1. Πάτερ ὑμῶν.

2. Δι' εὐχῶν τῶν αγίων Πατερων ἡμῶν.

Ἴστορίαι, διτά, κατάκησις, παραβολαῖ.

1. Κλῆσις τοῦ Ἀβραάμ.—«Πίστευσον τῷ Θεῷ καὶ ἀντιληφεταί σου» (Σιρῆν 2, 6).

2. Πάτερ καὶ Λότ. — «Εἰρηνεύετε, πολεῖσθι, καὶ ὁ Θεός τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν» (Β' Κορινθ. 13, 10).

3. Η φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ.

4. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ. — «Ἐνδοιογία πατρὸς στηρίζει οἰκους τέκνων, κατάρα δι μητρὸς ἐκρίζει θεμέλια» (Σιρῆν 3, 9).

5. Η θαῦμα καὶ Ἱακὼβ. — «Πάντα δυσ ἐν θέλητε ίνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ θυμόποιοι, οὗτα καὶ ὑψεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» (Ματθ. 7, 12).

6. Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ. — «Δέξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς λέγεται ἐν ἀνθρώποις εὐδέλευτος» (Λουκ. 3, 14).

7. Η Βάπτιση τοῦ Ἰησοῦ.

8. Ὁ ἐν Κανῇ γάμος.

9. Ὁ εὔσπλαγχνος Σαμαρείτης. — «Μακάριοι οἱ ἑλέμονες, οἵτινες ἀποτελεῖσθαι» (Ματθ. 5, 7).

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Πρότος κύκλος.

(Ιερᾶς ἔτος τῆς συνδιδασκαλίας).

Ὁ Θεὸς δημιουρός καὶ προσοντὴς τοῦ κόσμου. Ἡ ἀξία καὶ ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία.

Προσευχαῖ.

1. Κύριο ὁ τὸ πανάγιον σου Πνεῦμα.

2. Ἐξεγερθέντες τοῦ ὑπουροῦ.

Ἴστορεις, διτά, κατάκησις. Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς.

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου. — «Ως ἐρεγαλύθη ἥρη σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἴσποισας» (Ψαλμ. 115, 3).

2. Ἡ πρώτη ἀμαρτία. — «Τὰ ὄφωντας τῆς ἀμαρτίας θάνατον» (Ψωμ. 6, 23).

3. Ὁ κατακλυσμός. — «Οἱ παράνομοι ἐξόλοθρευθήσονται, σωτηρία δὲ δικαίων παρὰ Κυρίῳ» (Ψαλμ. 36, 38).

4. Κλῆσις τοῦ Ἀβραάμ. — «Φέρεσθαι θήνη χρηστὰ ὅμιλαις κακά» (Κορινθ. Α' 15, 33).

5. Ἀβραάμ καὶ Λότ. — «Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, οἵτινες νοὶ θεοῦ κληρίσθαι» (Ματθ. 5, 9).

6. Φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ.

7. Γάμος τοῦ Ἰσαάκ. — «Ἐνδοιογία πατρὸς στηρίζει οἰκους τέκνων, κατάρα δὲ μητρὸς ἐκρίζει θεμέλια» (Σιρῆν 3, 9).

8. Ἰστορία τοῦ Ἱακὼβ. — «Πάντα δυσ ἐν θέλητε, ίνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ θυμόποιοι, οὗτα καὶ ὑψεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» (Ματθ. 7, 25).

9. Ἰστορία τοῦ Ιωσήφ. — «Ἡ εἰ η τ' καὶ ἡ θετοτήλη.

10. Μωυσῆς. — «Ἐνδοιογμένος ὁ ἀνθρώπος, δε πέποιθεν ἐπὶ τὸν Κύριον» (Ιερ. 17, 7).

11. Η νομοθεσία. — Αἱ δέκα ἐντολαί. «Οἱ τηρῶν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ» (Ιερ. 10, 13).

12. Ο Ἰησοῦς τοῦ Ναοῦ.

13. Γεδεών. — «Ἄγαθον πεποιηθεῖσαν ἐπὶ Κύριον ἡ πεποιηθεῖσα ἐπὶ ἀνθρώπων» (Ψαλμ. 118, 8).

14. Ἡλί καὶ Σαμουνᾶ. — «Οἱ πατέρες ἐκτρέψετε τὰ

- τέκνα ὑμῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νοῦθεσίᾳ Κυρίου» ('Ἐφεσ. 6, 4).
 15. Σαούλ.—«Οὐ τὸν σπεῖρην ἔνθωπος, τοῦτο καὶ θερίσει» (Γαλατ. 6, 7).
 16. Δαβὶδ καὶ Γολιάθ.—«Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δόδωσι χάριν» (Παπρωψ. 3, 34).
 17. Οἱ Δαβὶδ· δοστάλευς.
 18. Σολομών.—«Τοὺς ἡγεπῶντας πορίαν ἡγεπεῖ ὁ Θεός» (Σιράχ. 4, 11).
 19. Τίβη.—«Μαζάριοι οἱ πρεσβῖτες, διτὶ αὐτοὶ κληρονομήσαντο τὴν γῆν» (Ματθ. 5, 5).
 20. Ρούθ.

Γεωγραφία τῆς ἁγίας γῆς.

Ἡ θίσις, τὰ ὄρη, τὰ ὄρη, αἱ λίμναι, οἱ ποταμοί, αἱ ιπαρχίαι καὶ αἱ κυριότεραι πόλεις ἀλλήλῃ.

Κατάγνωσις.

1. Περὶ προδευτικῆς.—Ἡ Κυριακὴ προδευτική.
 2. Αἱ δέκα ἐντολαί. (Διπλούστατη μόνον ἐρμηνεία).

Δευτέρος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδεστακαταξίας).

- * Η ἀληθινὴ εὐθέτεια πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη.
 Ο Ἰησοῦς Σωτὴρ τοῦ κόσμου.

Προσευχαί.

1. Βασιλεῖς οὐρανίου.
 2. Κύριε ὁ Θεός ὑμῶν τῆς ἀληθινῆς δοκίας δόηγε.

Τιτορία, ουτά, τροπάρια, κατάκυρσις, παραδοταῖ. Εὐαγγέλιον (ἐνεκτεφράστε).

1. Ο Ζαχαρίας ἐν τῷ ναῷ καὶ Ιεράννης ὁ βαπτιστής.—«Προσενέζασθε πρόγειοι καὶ εἰσακούσομει ὑμᾶς» (Ιερ. 29, 12).

2. Ο Εὐάγγελιομόδης τῆς Θεοτόκου.—Θεοτόκε Παρθένε (τροπάριον).

3. Η γέννησις τοῦ Χριστοῦ.—«Οὗτος γάρ ἡγάπητος ὁ Θεὸς τὸν ἄστρον, ὅπει τὸν μὲν αὐτὸν τὸν μονογενῆ ἔδωλεν» (Ιωάν. 3, 16). Τὸ γ' ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως, Ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου. Λουκᾶ 2, 1—21.

4. Η Ἄγιαντανή τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.—«Νῦν ἀπολύτες τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα» (Λουκ. 2, 29).

5. Η βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ.—Τὸ ι' ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως, Ἀνάγν. Εὐαγγ. Ματθ. 3, 13—17.

6. Η παραβολὴ τοῦ σπορέως.—«Μαζάριοι οἱ ἀκούσοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φύλασσοντες αὐτὸν» (Λουκ. 11, 28). Ανάγνωσις Εὐαγγελίου. Ματθ. 13, 4—23.

7. Η παραβολὴ τῶν δέκα Παρθένων.—「Ίδε ὁ νυμφίος ἐρχεται (τροπάριον). Ἀνάγν. Εὐαγγελίου. Ματθ. 25, 1—14.

8. Ο ἀδροδιάτος πλούσιος καὶ ὁ πτωχὸς Λάζαρος.—«Δικεῖτε θεῷ ἐλεῶν πτωχὸν» (Παπρωψ. 19, 17). «Μαζάριοι οἱ ἀληθινοί, διτὶ αὐτοὶ θερινόστουτοι» (Ματθ. 5, 7). Λαζαρίων Εὐαγγ. Λουκᾶ 10, 19—31.

9. Ο δάστος οὐράς.—«Μεταγοῦστε ποιήσατε καρπούς ἀξίους τῆς μετανοίας» (Ματθ. 3, 2 καὶ 8). Ανάγν. Εὐαγγ. Λουκ. 15, 11—32.

10. Η παραβολὴ τῶν ταλάντων.—Ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου, Ματθ. 25, 14—30.

11. Η παραβολὴ τῆς μελλούσης κρίσεως. — Τὸ ζ' ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως, Ἀνάγνωσ. Εὐαγγελίου. Ματθ. 25, 3—46.
12. Η ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.
13. Η θριαμβευτικὴ εἰσόδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ.

14. Ο μυστικὸς δεῖπνος.

15. Ο Ἰησοῦς ἐν Γεθσιμανῷ.—«Πίπτε μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἑδοῦ πλὴν οὐχὶ ἡ τέλος, ξέλλει ὡς σύ» (Ματθ. 26, 39).

16. Τὰ πάθη, οἱ ταῦφη καὶ οἱ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ.—«Ἄγαπτε τοὺς ἔρχοντας ὑδρίαν, εὐλογεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς» (Ματθ. 5, 4). «Ἄντη ἔστιν ἡ ἐντολὴ ἡ ἡμένην ἀγαπεῖτε ἀλλήλους» (Ιωάν. 13, 12).

17. Η ἐμφάνισις τοῦ Ἰησοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς μετὰ τὴν ἀνάστασιν.—«Ἄντινοι ἐφίπτε τὰς ἀμφατίας, ἀσπίνται αὐτοῖς, ἀντὶνοι κρατήστε κεκράτηται» (Ιωάν. 20, 23).

18. Η ἀνάληψις τοῦ Ἰησοῦ.—Τὸ ι' ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως, Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ (τροπάριον).

19. Η Πεντηκοστή.—Τὸ ι' ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

20. Ανάγν. Εὐαγγ. Ματθ. κεφ. 26, 27, 28. Λουκ. κεφ. 22, 23, 24.

Κατάγνωσις.

1. Τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως.
 2. Τὰ μυστήρια.

B'. Εθλητικά.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Αεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσία) — Ανάγνωσις — Γραφὴ — Γραμματικὴ — Ποιήματα.

A'. Αεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσία).

- ‘Απὸ κοινοῦ μετὰ τῆς 6' τάξεως.
 (Ἴδε πραγματογνωσίαν 6' τάξεως).

B'. Ανάγνωσις.

‘Ανάλυσις λέξεων εἰς τὰ συστατικὰ αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν εἰς τὰ συνθέτα τῶν ἀρχικῶν δεδομένων λέξεων ἡ καὶ ἀλλων ὄμοιων ταῦταις. — ‘Ανάγνωσις ἀπταιστος ἀπλῶν προτάσεων καὶ λόγου συγεγραψοῦ.

Γ'. Γραφὴ.

Γραψὴ τῶν γραμμάτων, τῶν συλλαβῶν καὶ τῶν λέξεων τῶν ἐκπατετούσαντος κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν διδάσκομένων. Γραψὴ ἀπλῶν προτάσεων. Καθημερινὴ κατ' οίκον γραφικὴ ἐργασία.

Δ'. Γραμματική.

1. Ανάλυσις τῶν προτάσεων εἰς λέξεις, τῶν λέξεων εἰς συλλαβῆς καὶ τῶν γράμματα, καὶ ἀντιστροφῆς της γραμματικῆς ἀλλαγῆς σύστασην ταῖς προτάσεων εἰς κύριης κατὰ τὴν ὅραν τῆς ἀναγνώσεως.

Γραμματική.

1. Ανάλυσις τῶν προτάσεων εἰς λέξεις, τῶν λέξεων εἰς συλλαβῆς καὶ τῶν γράμματα, καὶ ἀντιστροφῆς

φως^α σύνθεσις τῶν γραμμάτων εἰς συλλαβής, τούτων εἰς λέξεις καὶ τούτων εἰς προτάσεις.

2. Διάκρισις τῶν γραμμάτων εἰς φωνήντα, σύμφωνα καὶ διφθέργους. Διατεικτική σημεία.

3. Οἱ τονοὶ καὶ τὰ πνεύματα.

4. Διάκρισις; καὶ ὄντα στὸν σημεῖον τῆς στίχεως^α κόμμα, μέστιον στιγμή, τελεία στιγμή καὶ ἐρωτηματικόν.

Ορθογραφία.

Γράψῃ τὴν κατὰ τὰς γραμματικὰς ἀποκήσεις ήξετασθεῖς τῶν λέξιων εἰτε ἀπὸ τοῦ ἀντικρούσαντος έιδεῖσιν εἰτε ἀπὸ τοῦ πίνακος ἀντιγραφούμενων.

Ε'. Ποιήματα.

Ἄπο κοινοῦ μετὰ τῆς Β' τάξεως.

(Ἔιδε ποιήματα Β' τάξεως).

ΤΑΞΙΣ Β'.

Αεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσία)—

Ἀνάγνωσις—Γραμματική—Ποιήματα.

Α'. Αεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσία).

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδαστικάς).

1. Σχολεῖον—Αἴθουσα παραδόσεως^α μαρυροπίναξ, θρανία, ἔδρα, εἰκόνα, βιβλία, αδεκνία.

2. Μέρη τῆς οἰκίας.—Δωμάτια, αἴθουσαι, κοιτών, μαγειρεῖον, ἑστιατόριον, υπόγειον, κλίμακες, αὐλή, κῆπος.

3. Κοιτῶν.—Εἰκονίσματα, κανθάροι, κλίνη.

4. Αὐλήν.—Τὰ συνανθρωπεύομενα ζῶα^α κύνοι, γάτα, ἵππος, δρῦνες, ἀλέπωροι, νῆστος, χήν.

5. Αἱ κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων.—Σκηνὴ, καλύβη, οἰκία, μέγχροι, ἀνάκτοροι.

6. Τὸ διάθρωπινον σῶμα:—Τὰ μέρη καὶ ὁ σκοπὸς ἐάστου αὐτῶν^α χεῖρες, πόδες, δρθικάμοι, ὕτα κτλ.

7. Αἱ τροφαὶ τοῦ ἀνθρώπου.—Ἄρτος, κρέας, ὄποροι, λάχανα, σῖτος, υδρός κτλ.

8. Τόποι διαμονῆς τῶν ἀνθρώπων.—Πόλις, χωρίον, ἐπαυλίς.

9. Δάσος:—Δένδρα^α δρῦς, πεύκη, πλάτανος.

10. Φωτιστικά μέσα καὶ ὑγραὶ.—Λάμπαι, κηρία, ἔλαιον, πετρέλαιον, πυρεῖα.

11. Νομίσματα.—Μονόλεπτον, δίλεπτον, πεντάλεπτον, δεκάλεπτον, δραχμή, πεντάδραχμον. Χαλκός, ψευδόχρυσος.

12. Μέσα συγκοινωνίος.—Λαρζα, σιδηρόδρομος, πλόοις ἱστοφόροι, ἀτυμπλοῖοι.

13. Ηλικίαι.—Νήπιον, παιδίον, ἀνήρ, γέρων^α κοράτιον, δεσποινίς, γυνή, γραῖα.

14. Επιτιθεμένατα ἀνδρῶν.—Χειρόναξ, ἔμπορος, γεωργός, ποιμήν, κυνηγός.

15. Επιτιθεμένατα γυναικῶν.—Γέρωντική, ραπτική, πλεκτική, πουκατική.

Δεύτερος κυκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδαστικάς).

1. Εκκλησία.—Τὸ ἐπωτερικὸν αὐτῆς^α εἰκονοστάσιον, ξύλινα δημόρα, ξύλινη.

2. Δωμάτιον.—Τράπεζα, καθίσματα, ἀνάκλιντρον, κάποτρον, ιματιοθήκη, κιβώτιον, γραφεῖον, εἰκόνες, κλωσίον, κανάριον.

3. Εστιατόριον.—Ἐπιτραπέζια σκεύη πινάκια, κολλάρια, μαχαιρία, φιλέλαι κτλ.

4. Μαγειρεῖον.—Μαγειρικὰ σκεύη^α χύτραι, κάδος, χωνίον, ίγδιον, πυράγρα, κτλ.

5. Πλαντηπήριον.—Πλαντηπήριον^α.

6. Κύπος:—Δένδρο^α ἀμυγδαλῆ, συκῆ, μηλίσι, κερασία. “Ανθη” δέρδη, νάρκιστος, ἴον, κρητικόν. Κητούρινη^α ὥργανη^α λίνερναν, πεύκη, φεύγην, πελένης, ποτιστήριον, δρεπάνιον, σίδηρος;

7. Οίκογένεια.—Πατέρη, μήτηρ, πάππος, ἀδελφοί.

8. Ἐργα καὶ δινέοντος^α.—Ἄγρος, ἀρτοτροχος, σίτος, κρήτη, ἀράθετος, γεωμήτης^α δρῦς, πρόβετος, δίνος.

9. Τὸ δινθρώπινον σῶμα.—Τὰ μέρη αὐτοῦ, κεφαλή, κορμός, ἄπειρο.

10. Ἐπιψέλια τοῦ σώματος.—Ἐγρήγορσις, ὑπνος, πλάσμαν, πτένεμα κτλ.

11. Ἐνδήματα.—Παχέα, λεπτά, καθαρά, καθαριτοῦς^α αὐτῶν^α ἔνδυσις, ἔκδυσις.

12. Εορταί.—Τὰ Χριστούγεννα, τοῦ ἀγίου Βασιλείου^α, τὸ Πάσχα καὶ εἰκασταχῶν ποτικαὶ ἐορταί.

13. Μουσικὰ δργαία.—Κιθάρα, πετράχορδον, σάλπιγξ, αὐλός, πλαχύειλος.

14. Ἀλιβάνια^α διονος.—Θάλασσα, ἀλιεύις, ἀλιευτικὰ πλοῖαρχοι, ἀλιευτικὰ δργαία^α ἴγρεις, κέραλος, ἔγγειλος, σαρδελλίστης, φάλαινα, μαλάκια^α ὄνταπονος, πίνη, κόχχιοι, πάγουρος ἔντονος^α ρύπη.

15. Ὁ χρόνος.—Ἐτος, δρᾶς τοῦ ἔτους^α μήν, ἔβδομος^α, ἡμέρα, ὥρα, λεπτόν, δευτερόλεπτον.

Β'. Ανάγνωσις.

“Ἀσκητὲς εἰς τὸ ἀπταίστως καὶ λογικῶς ἀναγνωσκειν.—Ἐργανεῖς τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωστικούμενῶν καὶ δι’ ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων ἀνάλυσις καὶ ὄρθη κατανόησις αὐτοῦ. Ἀνάγνωσις ὑπὸ τοῦ διδαστικοῦ.

Γ'. Γραμματική.

“Ἡ Γράμματικὴ δὲν γίνεται εἰς ιδιαιτέρας δρᾶς, ἀλλὰ διδάσκονται τὰ προτηκόντα εἰς αὐτῆς κατά τὴν ὥραν τῆς ἀναγνώσεως.

Γραμματική.

1. Ἡ ἀπὸ τα πρότα σις.—‘Οδηγίαι πρὸς εὑρεσιν καὶ σχηματισμὸν ὑπὸ τῶν μαθητηριῶν ἀπλῶν προτάσεων.

2. Διατίθεσις τῶν λέξεων εἰς μονοσυλλαβήσους, δισυλλαβήσους, επλ. εἰς δασυνομένους καὶ φίλοιμένας.

3. Ληγούσα, πραπαλήσουσα καὶ προπαραλήγουσα. Διάκρισις τῶν λέξεων εἰς ὀξύτονους, παραξύτονους επλ.

4. Διατίθεσις τῶν φωνητάνων μαρκαὶ καὶ δραχεῖται: συλλαβαῖς.

5. Πνευματισμὸς τῶν ἀπὸ υ καὶ ρ ἀρχογραφία.

α') “Ἀντιγραφὴ ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικοῦ έιδεῖσιν ἀπὸ πληθεῖσταις, οὐχὶ πεντατεῦται μετὰ προγραμμάτων αποτελέσθαι.

β') ‘Απαγόρευες ἐπὶ τοῦ πνευματισμοῦ τῶν ἀπὸ υ καὶ ρ ἀρχογραφίων λέξεων.

γ') ‘Απαγόρευες πρὸς διάκρισιν τῶν συλλαβῶν.

Δ'. Ποιήματα.

Πρώτος κύκλος.

(Πρώτον ἔτος συνδιδασκαλίζει).

1. Η μάτηρ μου. (**Α. Κατακούζηνος**)
2. Τὰ δινάδιμένα ἀνθη. "
3. Τὸ πρῶτον ὃ λιποῖ τὰ δαινά. (**Αγγ. Βλάχος**)
4. Τὸ φεγγάρι. (**Αγγ. Βλάχος**)
5. Γύνος πρὸς τὸν Θεόν. (**Α. Κατακούζηνος**)

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίζει).

1. Ἡ πέρδικα. (**Γ. Ζαλοκώστας**)
2. Ο μόνος ποιτης. (**Α. Κατακούζηνος**)
3. Ο βορειός ποῦ τάρηνάια. (**Γ. Ζαλοκώστας**)
4. Τὸ ὄφανόν [έναν παιδάκι]. (**Αχιλ. Παράδος**)
5. Εὐθινὴ προθεσχή. (**Αγγ. Βλάχος**)

ΤΑΞΙΣ Γ'.

*Ανάγνωσις — Γραμματική — Ποιήματα.**A'. *Ανάγνωσις.**

"Απταιστος και λογικη ἀνάγνωσις. Ερμηνεις τῶν λέξεων
ιδίως; τῶν ἀρρητημένων ούτιστικων και τῶν συνθέτων και
παραγγώγων" ἀπεκριθώμενη ἀνάλυσις τοῦ περιεχομένου τῶν
ἀναγνωστικῶν.

B'. Γραμματική.

'Απὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Δ' τάξεως.

("Ιδε τάξιν Δ').

Γ'. Ποιήματα.'Απὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Δ' τάξεως.
("Ιδε ποιήματα τῆς Δ' τάξεως").

ΤΑΞΙΣ Δ'.

*Ανάγνωσις — Γραμματική — Ποιήματα.**A'. *Ανάγνωσις.**

"Απταιστος, λογικη και θηλικη ἀνάγνωσις" ἀπεκριθώμενη
ἀνάλυσις τοῦ περιεχομένου τῶν λέξεων.

B'. Γραμματική.

1. Ούτιστικά.

α') "Ονομα όντιστικόν.

β') Διάκρισις τῶν ούτιστικῶν εἰς συγκεκριμένα και ἀρρητημένα και τῶν συγκεκριμένων εἰς κύρια και προτιγορίκα.

γ') Γένος.

δ') Ἀριθμός.

ε') Πτώσις.

2. "Αρθροι.

3. Κλίσις τῶν όνομάτων και τοῦ ἄρθρου.

α') Προσκήσεις απὸ στόματος.

β') Κλίσις.

γ') Κλίσις ἐσυναριέτων όνομάτων τῆς α', δ' και γ' κλίσεως.

4. Οι κυριώτεροι περὶ τονισμοῦ κανόνες.

5. Ἐπίθετα.

α') Προσκήσεις ἀπὸ στόματος.

β') Ἔνοια τοῦ ἐπιθέτου.

γ') Γένος τοῦ ἐπιθέτου και έσθροι αὐτοῦ.

6. Ἀριθμητικά.

7. Ἀντωνυμάται.

α') Προσωπικά.

β') Ἐρωτηματικά.

γ') Δεικτικά.

δ') Ἐπιμεριστικά.

ε') Ἀναφορικά.

8. Μόρια. (Τὰ ἔκλιτα μέρη γενεικῶν).

9. Τίμια.

α') Ἔνοια τοῦ ἔρματος.

β') Πλεντοις οἱ ἀπλοὶ και σύνθετοι χρόνοι τῆς ἑνεργ. και

πεθόντ. ρωνῆς τῶν ξερτων.

10. Τα σημεῖα τῆς στίξεως. Θαυμαστικόν, παρένθεσι,

εἰσαγωγικά, ἀποσιωπητικά.

11. Συναρθέσις.

12. Ἐκδήλωσις.

Συντακτικόν.

α') Ἡ ἀπλή πρότασις. Ἡ ποκείμενον και κατηγρούμενον.

β') Η πεπλατυσμένη πρότασις, ἡ ἀντικείμενον κατ' αἰτιατικήν.

Ορθογραφία.

α') "Ασκησις πρὸς σχηματισμὸν ὄνομάτων πασῶν τῶν κλίσεων.

β') "Ασκησις εἰς τὰ συναλλάστενα ἀπεταίσσεσθαι και ταχέως τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ὄνομάτων, τῶν ἀντωνυμιῶν και τῶν ἔμματων.

γ') "Ασκησις εἰς τὸ ὄρθιον γράφειν τὰ παραθετικὰ τῶν ἐπιθέτων τῆς δ' κλίσεως (ο, ω).

δ') Διὰ συχνῶν σπακήσεων ἐμπέδωσι; τῶν περὶ τονισμοῦ κανόνων.

ε') Καθημερινὴ κατ' οίκον και ἐν τῷ σχολεῖῳ ἀντιγραφὴ ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου εἴτε και ὑπαγρόμενην γραφῇ.

γ') Συγγραφικὴ ἀπόκτησις. Περιγραφὴ και διηγήματα σύντομα, ἐπιστολαί.

Γ'. Ποιήματα.

Πρώτος κύκλος.

(Πρώτον ἔτος συνδιδασκαλίζει).

1. Πρὸ τῆς Παναγίας. (**Αχ. Παράδος**)
2. Τὸ καλοκαίρι (**Π. Βιζυνός**)
3. Ο χειμών. (**Αγγ. Βλάχος**)
4. Η τυφλὴ δυνθόποιλις. (**Γ. Ζαλοκώστας**)
5. Η θάλασσα και τὰ ποτάμια. (**Γ. Αρδούνης**)
6. Γύνος πρὸς τὸν Θεόν. (**Π. Σούτος**)

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίζει).

1. Παιδί μου ώρα δου καλῆ. (**Π. Βιζυνός**)
2. Η ἀνοιξις. (**Αγγ. Βλάχος**)
3. Δικατρίνη Γαλάτη. (**Αλ. Σούτος**)
4. Η θάλασση τῆς Κωνσταντινουπόλεως. (**Δημόδες**)
5. Νάνη νάνη. (**Αρ. Βαλάωρητης**)
6. Εύκαρπιτια πρὸς τὸν Θεόν. (**Α. Ραγκαβῆς**)

Γ'. Μαθηματικά.

'Αριθμητική.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Παντοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν 1-10.

Α'. Ἀπὸ στόματος λογιστική.

Αἱ θετοποίησίς τῆς ἔξις τῶν ἀριθμῶν. Ἄναλυσις καὶ συνέσεις αὐτῶν. Αἱ θετοποίησίς αὐτῶν καὶ κατισσα. Ἀσκησις ἐπὶ τῶν ταχτικῶν ἀριθμῶν. Ἀνάλυσις ἔκστον διδούμενον ἀριθμοῦ καὶ σηματισμὸς αὐτοῦ διὰ προσθέσεων καὶ ἀφαιρέσεων ἄλλων ἀριθμῶν. Σχηματισμὸς ἀριθμῶν διὰ πολλαπλασιασμοῦ καὶ διαιρέσεως. Προβλήματα τοῦ καινοῦ εἰνι ἐντὸς τῆς περιοχῆς Κάτω ἀριθμῶν τούτων.

Β'. Γραπτὴ λογιστική.

Ἐκμάθησις τῆς γραφῆς τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι τοῦ 10. Γραφὴ τῶν σημείων τῷ τεσσάρων θεμελιώδην πράξεων. Ἀσκησις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τεσσάρων πράξεων ἐπὶ τῶν ἀνωτέρων ἀριθμῶν διὰ τῶν ἐμφένων σημείων.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Παντοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν 1-100.

Α'. Ἀπὸ στόματος λογιστική.

Ἡ ἔννοια τῆς δεκάδος. Ἀνισησις καὶ κατισσα. ἀριθμητικὴ κατὰ δεκάδας. Ἀριθμητικὴς προστιθέμενον εἰς ἔκστον προσγράμμενον ἀριθμὸν ἥ καὶ ἀφαιρούμενον ἀπὸ αὐτοῦ τῶν ἀριθμῶν 2, 3, 4, 5. — Ανάλυσις ἀριθμῶν διμορφῶν δεκάδας καὶ μονάδας καὶ ἀνατονθεσίας ἀριθμῶν. Προσθέσεις τειῶν μονοφρίων, δύο μονοφρίων καὶ ἕνας διμονοφρός, δύο διμονοφρίων καὶ τρίας διμονοφρίων ἀριθμῶν. Ἀριθμητικὸς μονοφρίου ἀπὸ διμονοφρίου καὶ διμονοφρίου ἀπὸ διμονοφρίου. Πολλαπλασιασμὸς μονοφρίων ἐπὶ μονοφρίου. Τελεία διαίρεσις διμονοφρίου διὰ μονοφρίου. Τροπὴ μονάδων τοῦ ἐχρήστου παρῆκαν μετρικοῦ συστήματος εἰς μικροτέρας καὶ τανάταλιν. — Προβλήματα λυμένων διὰ μιᾶς ἥ καὶ δύο ἐκ τῶν τεσσάρων θεμελιώδων πράξεων.

Β'. Γραπτὴ λογιστική.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-100. Ἐκτέλεσις εἰς τῶν ἐμφένων ἀριθμῶν τῶν τεσσάρων θεμελιώδην πράξεων διὰ τῶν σημείων αὐτῶν.

ΤΑΞΙΣ Γ' καὶ Δ'.

Αἱ τεσσαρες πράξεις τῶν ἀκεραιῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-1000 καὶ πέραν.

Α'. Ἀπὸ στόματος λογιστική.

Ἡ ἔννοια τῆς ἐκατοντάδος. Ἀντιπαραβολὴ τῆς ἐκατοντάδος πρὸς τὴν δεκάδα. Ὕνουσις καὶ ικανέθησις — τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-1000 καὶ επίκεντρα. Η διάροφος; αὗτα τῶν ψηφίων κατὰ τὴν διάροφον πρὸς ἄλληλα θέτειν αὐτῶν. Τροπὴ τῶν χιλιάδων εἰς ἐκατοντάδας καὶ δεκάδας καὶ ἀνατονθεσίας αὐτῶν. Ἀριθμητικὴς ἀπὸ 1-100 προστιθέμενον εἰς ἔκστον προσγράμμενον ἀριθμὸν ἥ ἀφαιρούμενον ἀπὸ αὐτοῦ τῶν ἀριθμῶν 6, 7, 8, 9. Προσθέσεις καὶ ἀφαιρέσεις ἀριθμῶν διμονοφρίων. Πολλαπλασιασμὸς διμονοφρίου ἐπὶ μονοφρίου. Διαί-

ρεσις διμοφρίου διὰ μονοφρίου μετὰ ἥ ἔγειν ὑπολοίπου. Πολλαπλασιασμὸς ἐπὶ 10, 100, 1000 καὶ διεξέσεις διὰ πράξεων. Ὅνουσια τῶν ἀριθμῶν, ἐρῶν ἐκτελοῦνται αἱ πράξεις καὶ ὄντωσιαὶ τῶν ἑκαγομένων τῶν πράξεων. — Προβλήματα.

Γραπτὴ λογιστική.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-1000 καὶ ἐπίκεντρα. — Η γραπτὴ κατασκευὴ τῆς προσθέσεως, τῆς ἀφαιρέσεως καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ. Αἱ διάσκοντες τῆς προσθέσεως καὶ τῆς ἀφαιρέσεως. Παντοδαπὰ προβλήματα.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Η γραπτὴ κατασκευὴ τῆς διαιρέσεως. Πολλαπλασιασμὸς καὶ διαιρέσεις μὲ τὴν μονάδα, ἀκολουθουμένην ὑπὸ μηδενικῶν. Συντονίζεται ἐν τῷ πολλαπλασιασμῷ καὶ τῇ διαιρέσει. Αἱ δάσκαλοι τοῦ πολλαπλασιασμοῦ καὶ τῆς διαιρέσεως. Η πρόσθεσις καὶ ἡ ἀφαιρέσεις τῶν δεκαδικῶν. Πολλαπλασιασμὸς δεκαδικοῦ ἐπὶ ἑκάτειον.

Δ'. Πραγματικὴ μαθημάτα.

Α'. Ἰστορία.

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Πρότοις κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδοκαλίας).

- Τρωκτὸς πόλεμος.
- Διοκεντρός.
- Σέλωνος.
- Μιλιτιάδης. Ή ἐν Μαραθῶνι μάχη.
- Θεμιτοκλῆς. Ή ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία.
- Λεωνίδας. Ή ἐν Θερμοπόλαις μάχη.
- Ἀριστείδης καὶ Παυσανίας. Ή ἐν Πλαταιαῖς μάχη.
- Κίμων.
- Περικλῆς.
- Σωκράτης.
- Πελοπόδες καὶ Ἐπαμεινώνδας.
- Ο Μέγας Ἀλέξανδρος.

Δεύτερος κύκλος

(Δεύτερον ἔτος συνδιδοκαλίας).

- Κωνσταντίνος ὁ Πλακαολόγος. Πολιορκία τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀλλωσις αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων.
- Κλέοστας καὶ ἀρματωλοί. Βίος; καὶ φρονήματα αὐτῶν. Η δημόδως ποίησις.
- Δάμπτος Κατσώνης καὶ Ἀνδροῦτος.
- Ῥήγας Φερατός.
- Οι Σολιδῖται.
- Φιλικὴ Εταιρία.
- Ο Πατριάρχης Γρηγόριος.
- Ἀλεξάνδρος Διάκος.
- Οδυσσεὺς Ἀνδροῦτος.
- Κωνσταντίνος Κανάρης.
- Ανδρέας Μιαούλης.
- Θεόδωρος Κελοκοτρώνης.

13. Μάρκος Βότσαρης.
14. Ἡ πτῶτης τοῦ Μεσολογγίου.
15. Γεώργιος Καραϊσκάκης.
16. Αἱ τρεῖς Μεγάλαι δυνάμεις, καὶ ἡ ἐπίλω Ναυμαχία.
17. Ἐθνικοὶ πόθοι.

B'. Γεωγραφία.

ΤΑΞΙΣ Β'.

(Ἀκροωτένες; καὶ τῇ; πρώτῃ;).

Πατριδογραφία.

Τὰ γενικῶτατα ἐκ τῆς Γεωγραφίας.

1. Ἡ γῆ ὡς κατοικία ἐμψύχων ὄντων.
2. Ὁ Οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, τὰ σημεῖα τοῦ ὄριζοντος, οἱ ἀνεμοί.
3. Ἡ ξηρὰ καὶ τὰ θάλαττα γενικῶς.
4. Ἡ ξηρὰ ὡς κατοικία τοῦ ἀνθρώπου γένους.
- α') Οἰκίαι, δόδοι πόλεων, ἐπισκόπησις τῆς πόλεως, ἡ τῆς κώμης, ἐν ᾧ ἡ ἐκστάσιος διδασκαλούμένη μαθήτηρας ἔγι.
- β') Ἡ πρωτεύουσα καὶ αἱ μεγαλητέραι πόλεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.
- γ') Τὰ δημόσια κτίρια. — Ἐκκλησία, δημαρχεῖον, ταχυδρομεῖον, νεκροταφεῖον.
- δ') Τὰ δημόσια μερι. — Ἀγορά, πλατεῖαι· ἀνδράντες, πίδικες, κλπ.
5. Ἡ ξηρὰ κατὰ τὴν χρησιμότητα αὐτῆς.
- α') Νομαί, λεμνῖαι, δάσοι, ἄγροι· τὰ ἐν αὐτοῖς διαιτώμενα τάσα.
- β') Ἐρημοί. — Ἐρημα μέρη.
6. Τὰ θύματα τῆς ξηρᾶς.
- α') Λόροι, θευνά, δρῦ, ὥροπλία. Ἡραίστεια. Τὰ μεγαλύτερα δρῦ τῆς Ἑλλάδος. Τὰ συνηθέστερα δένδρα τῆς Ἑλλάδος.
- β') Ὁ θεῖος τῶν ὄρεων.
7. Τὰ θάλαττα. — Ποταμοί, λίμναι, ἔλη, τέλματα, κάλπαι, λιμνίες. Οἱ συνηθέστεροι ιχθύες ἐν Ἑλλάδι.
8. Αἱ κάμαιαι αἱ πολύγοναι, καὶ αἱ πόλεις τῆς χώρας, ἔνθα ἡ διδασκομένη ὁ δῆμος.
9. Χαρτογραφία τῆς χώρας, ἐν ᾧ κατοικεῖ ἡ διδασκαλία. Ἀνάγνωσις τῶν τοπογραφικοῦ χάρτου τῆς ἴδιας πατρίδος, καὶ τῶν περιχώρων αὐτῆς.

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Τὰ ἀναγκαιότατα ἐκ τῆς Γεωγραφίας. — ΕΩΛΑῖς.

1. Ἐπενδύσκησις τῶν διδαχθέντων πατὲ τὰ προηγούμενά τάξεις.
2. Ἡ παραχώρα καὶ ὁ νομός, ἔνθα εὑρίσκεται τὸ σχολεῖον.
3. Οἱ ζηλοί νομοί τῆς Ἑλλάδος. Ἡ πρὸς ἀλλήλους θέσης αὐτῶν. Τὰ θρια, τὸ σχῆμα καὶ ἡ ἐπιφάνεια ἐκάστου τούτων ὅποι τὰ ὅρη, οἱ ποταμοί, αἱ λίμναι κλπ. Τὸ κάλυμμα, τὰ προΐντα, ὁ θεῖος καὶ ἡ δίαιτα τῶν εἰς ἔκστον αὐτῶν κατοικούντων.
4. Η γῆ ὡς οἰκίαν των. Τὸ στρατιωτιδίς αὐτῆς. Η περὶ τὸν ἔξοντα περιστροφὴ τῆς γῆς. (Ημέρα, νύκτα.) Η περὶ τὸν λήλουν περιφορὴ τῆς γῆς. (Τὸ ἔτος καὶ αἱ 4 ὥραι αὐτοῦ).
5. Ἐπιφύλευσις τῆς γῆς. Ἡπειροί, Όμενοί.

6. Ἡ ἐν τῇ Εὐρώπῃ θέσις τῆς Ἑλλάδος· τὰ ὄρια αὐτῆς· τὰ ὅρη, ἡ θάλασσα, οἱ κόποι, τὰ ἀκρωτήρια, οἱ ορθομορφοί κτλ.
7. Συστηματοποίησις τῶν κυριωτέρων γνωρισμάτων τῶν κατὰ νομὸν διδαχθέντων ὑπὸ φυσικὴ καὶ πολιτικὴ ὑποτική ἐποψί.
8. Γεωργία, κτηνοτροφία, βιομηχανία, ναυτιλία, συγκομινία, ἐμπόριον. Θεραπευτικαὶ καὶ πολιτικοὶ; Εγγένει τῶν κατοίκων.
9. Τὰ ἀναγκαιότατα περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (Βασιλεὺς, Ὑπουροί, Βουλὴ). Τὰ κυριωτέρα τῆς δουλείας Ἑλλάδος.

G'. Φυσικὴ ιστορία.

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας).

1. Ὁ Οὐρκτά. — Γύψος, μαγειρικὸν ἔλαιον, θεῖον, ἔργυρον, θεῖοθεραπεῖα. Στειροί.
2. Φυτά. — Δρῦς, συκῆ, (ἀμπελος οινοποεία). Ὁρκτα, καρφία, καπνός, λίνον, ἔον.
- Φυσιολογία τῶν φυτῶν. — Κορμός, φίλα, χυμός, φύλλα, άνθη, καρποί. Γόνιμοποίησις. Πολλαπλασιασμός καὶ ἐξεγένεις τῶν φυτῶν.
3. Ζῷα. — Πρόβατον, ἵππος, κύνων, λέων, ἔλέφας, κάστωρ. Ἀηδών, ἀετός. Ἐγείδια. Οὐνίσκος (ερακλάδος). Μηρύκη, μεταξοσκάλητος. Ἀράχνη.
- Δεύτερος κύκλος.
- (Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας).
1. Ὁ Οὐρκτά. — Μάρμαρον, ἀδάμας, σίδηρος, χρυσός, σφενδότης. Πηγαὶ, λιμναῖαι θάλαττα.
2. Φυτά. — Ἐλάτη, ἥλια, πορτοκαλέα, λιμονέα. Σταφίδες (καλλιέργεια καὶ παρασείνη). Στίτος (καλλιέργεια δημητρ. καρπῶν). Βάμβαξ, Μαλάχη, ἔον.
3. Ζῷα. — Βοῦς, γαλῆ, τίγρις, φάλαντα, μῆν. Χελωδῶν, στρουθοκάμηλος, προκόπειος, σαρδίνη, καρχαρίας ὁ ἀνθεπορθάρχος, μέλισσα, ὄντάποτες. Σπόργοι.
- Σωματοδόγια. — Δέρμα, τρίχες, δυνητικές, σάρκες. Σκλητός. Θρέψις. Τὸ νευρικὸν σύστημα. Τὰ αἰσθητήρια ἐργα.
- Αἱ ρύλαι τοῦ θερισμοῦ γένους.

E'. Τεχνικὰ Μαθήματα.

A'. Ωδική.

ΤΑΞΙΣ Α' Β' Γ' ΚΑΙ Δ'.

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας).

*Ἀ μ α τ α.

1. Ὁ θεός.
2. Θερινὴ νυξ.
3. Ἡ ἀνοιξις.
4. Διδάσκογος.
5. Ἡ αὔγη.
6. Τὸ θεαταρίον καίρε.
7. Η θεαυθερεία, μάλτε τῶν λαῶν.

1) Αι προσκήνεις

Τά κεφαλαιά

γράμματα κατά ταύτην τὴν τάξιν

Γ. Η. Α. Ι. Ρ. Ο. Υ.
Ε. Ε. Ι. Η. Ρ. Χ. Ν. Μ.
Ψ. Φ. Β. Υ. Σ. Ζ. Ε. Δ.

Μεθ' ἔκαστον κεφαλαίον γράμμα συσκηνεῖ αὐτοῦ εἰς λέξεις διὰ τοῦ ίδιου γράμματος ἀρχομένες.

2) Ἀριθμοί. Ἀπέραιοι, κλασματικοὶ καὶ μικτοὶ.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

1) Λέξεις καὶ φράσεις εἰς μέγεθος μικρότερον τοῦ κατὰ τὴν προγραμμάτων τάξιν ἐν γράψεις ὄντες;

2) Στρογγύλη γραφή. Μικρὰ καὶ κεφαλαῖα γράμματα εὐθῆται.

Δ'. Γεματική.

ΤΑΞΙΣ Δ' Β' Γ' ΚΑΙ Δ'.

Παῖδαι.

1. Μυνδα ἐν κύκλῳ.
2. Ἀρνὸς καὶ λύκος.
3. Δρόμος περὶ κύκλον.
4. Διεκυστίνδα.

*Αθεκάνεις τακτικαὶ καὶ ἐλεύθεραι.

Κανονικὴ στάσις. Τὰς χειρας ἐπὶ τῶν ισχίων ἐναλαΐξεις καὶ ἐμποτέρας. Στροφὴ τῆς κεφαλῆς δεξιὰ ἢ ἄριστερά. Στροφὴ τοῦ κορμοῦ. Βάθην ἐπὶ τὰ πλάγια. Σχηματισμὸς τοῦ ζυγοῦ. Αριθμοίς περὶ δυσδέξ. Ἐν έσημα ἐμπρός ἡ ὅπισσα. Δύο ἔνθατας ἐμπρός ἡ ὅπισσα. Βάθην ἐν γώρξ μετὰ κρούσσων τῶν ρειρῶν ἐμπρός. Κλίσις ἐπὶ δεξιὰ ἢ ἐπὶ ἄριστερά. Βάθην ἐν γώρξ καὶ ἐν κινήσει μετὸ κρούσσων τῶν ρειρῶν ἐμπρός ἀνὰ πᾶν πρῶτον έσημα. Τάσις τῶν ρειρῶν ἐμπρός. Τὸ αὐτὸν τῶν ποδῶν στηρίζοντες ἐπὶ τῶν δακτύλων. Τὸ αὐτὸν τῶν ποδῶν ἐκβάλλοντες ἐπὶ τὰ πλάγια. Τάσις τῶν ρειρῶν ἐμπρός καὶ ἐν τὰ πλάγια. Τάσις τῶν ρειρῶν ἐπὶ τὰ πλάγια καὶ ἐν ταῖς μετά καὶ ἐν ταῖς κρούσσων τῶν ρειρῶν. Μετάστασις ἐξ ἐνὸς ζυγοῦ εἰς δύνα καὶ τάνάπολιν. Ἀριθμοῖς καὶ πλύνωντες τὸν ζυγόν. Μεταβολὴ ἐπὶ δεξιὰ καὶ ἄριστερά. Μεταβολὴ ἐν κινήσει. Ἀλλαγὴ έσηματος. Ἀλλαγὴ κατεύθυνσιος. Κάμψις καὶ στροφὴ μεταξὺ τῶν τοιούτων μορίων καὶ συνοικία.

καὶ ἐπὶ τὰ πλάγια, ὑπὸ τὰς μασχάλας καὶ ἐπὶ τὰ πλάγια. Σχηματισμὸς τῶν τετράδων. Αἱ παντοειδεῖς μεταβολαὶ. Βάθην κατὰ μέτωπον καὶ κατὰ παραγωγῆν. Σύμπτυξις καὶ ἀπλοτοίησις τῶν στιχών ἐν γώρξ καὶ τὸ δίπτυχον. Βάθην ἐν γώρξ καὶ ἐν κινήσει μετὰ τὰς κάμψεις τῶν ρειρῶν. Οἱ σχηματισμοὶ τοῦ κοχλίου τοῦ συνδέσμου μετὰ διεσφρόν των ἐν τῶν ἀνωτέρω σκεκτήσων.

Πεζοδρομίζει.

Ε'. Χειροτεχνήματα.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ποικιλτικὴ.—Κέντημα εἰπὲ καναβᾶς (μάρκα) γράμματα εὐθεῖα, παντοδεπτά συμπλέγματα γράμματος. Τα κεφαλαῖα τοῦ τύπου γράμματα τοῦ Ἑλλήν. ἀλφαριθμοῦ κατετῆ γενετικὴν αὐτῶν τάξιν ἐν τοῖς απλουστέροις αὐτῶν διαγράμμασιν. Τὰ μικρὰ γράμματα τοῦ Ἑλλήν. ἀλφαριθμοῦ του κατὰ τὴν γενετικὴν αὐτῶν τάξιν. Οἱ ἀριθμοὶ ἀριθμοῦ τοῦ αὐτῆς ταῦτα ἐν διαπάσεσι μεγαλητέρας.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Πλεκτικὴ καὶ ἀπαλτικὴ.—Πλοκὴ περιποδίων (θεματικῶν). Διάρρορα εἰδὸν φρεπτικῆς ἐπὶ τεμαχίου λευκοῦ ύρδωματος (στριώμα, γαζί, τρυπογάζι, πλακορράφη κομβότρυπα, ἐμβάλλωμα τετράγωνον καὶ τριγωνον).

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ραπτικὴ καὶ διαρραφὴν (μαντόρισμα).—Πρεφετιῶνος γυναικείου. Διαρραφὴν (μαντόρισμα) διαρρέων λευκῶν ύρδωμάτων.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ραπτικὴ, ποικιλτικὴ καὶ κοπτικὴ. — Κοπὴ καὶ φραγὴ ἐπιχειρίων γυναικείου (καμπύλως). Κέντημα λευκοῦ (φεστώνιον) πρὸς διακόσμησιν αὐτῶν. Διαρραφὴ περιποδίων (μαντόρισμα).

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὅμουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἀποσίνεις καὶ εκτέλεσις τοῦ διατάγματος τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αύγουστου 1894.

*Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Οἱ ἀντιβασιλεὺς

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ

Οἱ Τυπουργοὶ
Δ. Μ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ